

Áldás Békesség

Az angyalföldi reformátusok hírlevele

A tartalomból:

Magyarázatok a Heidelbergi Kátéhoz	2
Mi énnékem a vigasztalásom	4
GYIKFA élménybeszámoló	5
Riport – Nagytiszteletű Máté Sándor Lelkész Úrral	6
Reformáció fiatalok kérdezték	7
Templomunk felújítása	9

„Áldás Békesség” –

a Budapest-Angyalföldi Református Egyházközösség időszaki kiadványa

A szerkesztőség címe:

1139 Budapest, Frangepán u. 43.

Telefonszáma: +36 1 350-8659

e-mail:

budapest-angyalfold@reformatus.hu

Honlap: www.frangepan.hu

A lap készítésében közreműködött:

Bartal Zsuzsanna, Goldbach Ferenc,
Koroknai-Tegez Ferenc, Latyák Noémi,
Lindner Gusztávné, Dr. Lindner Gyula,
Szloboda József

A gyülekezet számlaszáma:

10700691-25603301-51100005

(Kérjük, hogy közlemény rovatban az adományozó nevét és címét szíveskedjenek feltüntetni.)

Pecznik Pál

ISTEN HARSONÁSA

Mint gyermek indult el a kis bányász házból.
Aztán elbúcsúzott jó tanítójától,
majd egy napon feltűnt, mint Ágoston-barát,
kolostori cella képezte otthonát.
Sanyargatta testét, böjtölt és vezekelt,
alig vett magához valami eledelt.
Bűnnel terhelt szívét egy vágy töltötte el:
Üdvösség honába hogyan juthatna fel.
Kolostortársai látták térdepelni,
„Mert az üdvösséget ki kell érdemelni!” –
ezt vallotta akkor minden ő kortársa.
Suhogott is sokszor önsújtó korbácsa
mely ott függött mindig kis cellája falán,
ha testi vágyai rátörtek néha tán.
S egy napon csodásan ragyogott fel benne
Isten Igéjének tiszta, szent értelme:
Isten mindenkinek adott amnesztiát.
Mindenkéért halni engedte szent Fiát!
Kegyelem, hit által, minden elítéltnek! –
Gyógyír volt ez Luther megsebzett szívének.
S e naptól túlnőtte cellája négy falát.
Levetete végleg a szürke szőrcsuhát.

Repesett a szíve és lángolt a lelke.
Börtön volt már neki a kolostor csendje.
Szívére szorítva kapcsos Bibliáját,
vitte azt, mint Isten Igéje fáklyáját.
Szentlélek járta át, hevítette lelkét,
s eloszlatta minden eddigi félelmét.
Bár sokszor szembe szállt vele a fél világ,
ő akkor sem hátrált, nem adta fel tanát.
Írása eljutott országhatáron át,
távoli népek is figyelték már szavát.
Krisztus volt alapja harcának, hitének.
Csatlakoztak hozzá gazdagok, szegények.
Bár ellenségei nem nézték tétlenül,
Luther mégis helytállt mindenütt emberül.
Így lett a szerzetes Isten harsonása.
Beszél ma helyette sok szép tanítása:
Csak hit által lehet igazzá az ember!
Csak Krisztussal nyerhet csatát a bűn ellen!
Bár a fáklya-vívót már rég kripta zárja,
De mit bátran emelt, ma is ég a Fáklya,
s lobogva hirdeti szerte e tiszta fény:
Hit által van üdvünk, a Krisztus érdemén.

KOROKNAI-TEGEZ FERENC

Magyarázatok a Heidelbergi Kátéhoz – 15 . úrnappja

39. kérdés: „Nagyobb dolog az, hogy keresztre feszítettet, mintha másnemű halállal halt volna meg?”
 Heidelbergi Káté, kiadás éve: 1563, szerzők: Olevianus Caspar (27) és Ursinus Zacharias (29)

„mert átkozott Isten előtt a ki fán függ”
 (5 Mózes 21:23)

De miért pont kereszt?

Mert lehetett volna ezen kívül számtalan halálfajta. Látványos, rejtett, meghirdetett, titkos, véletlen, tervezett, véresebb, hirtelen, elhúzódó, tragikus, együttérzést keltő... Mindenki elképzelhet valamilyet, s talán még magyarázatot is tud hozzá gyártani. De vajon a keresztrefeszítés mennyiben akar a mi igényeinknek megfelelni? Tulajdonképpen akármilyen másik halálnem lett volna, ma ugyanezt a kérdést tehetnénk fel: de miért pont az? Nem azt kell vizsgálnunk, hogy mi lett volna az üzenete egy másfajta halálnak, hanem: hogy van-e Istentől jövő üzenete ennek.

De miért pont kereszt?

A Heidelbergi Kátében két igei hivatkozás van ez alatt: 5 Mózes 21:22-23 és a Galata 3:13.

A mózesi törvények szépen sorolják, hogyan kell eljárni a választott nép közösségében, hogy megmaradjon a tisztaság. Isten átkozottnak tartja, aki fán függ (talán mert vére – az élet jele – nem folyt ki). Itt nincs komoly magyarázat hozzá, de a mondat ismétlésével beleégett mindenkibe, s még Júdás halálánál is magyarázatként jelenik meg. Jézus halála tehát erre IS utalás, ráadásul éppoly erős, mintha (bár megszűnt a halálos ítélet) ma valakit hazaárulásért október 6-án végeznének ki (aradi vértanúk).

Vannak olyan képi, verses és zenei jelképeink, amik egy töredék alapján hosszú történeteket mesélnek. Egy markáns üzenet átadásakor kimondani azt a sort, hogy „habár fölül a gálya, s alul a víznek árja...” vagy közepén kivágott nemzeti lobogót lengetni, sokkal többet mond, mint ami a történelmünket nem ismerő ember szeme elé tárul. Hát íme, amikor a zsidók feltekintettek bármelyik keresztfára, mindenki azonnal arra a mózesi sorra gondolt, hogy „átkozott aki fán függ”. Isten választásában, a Messiással szembeálló emberek ítéletében, Krisztus engedelmességében tehát ez az üzenet valósul meg.

De miért pont kereszt?

A kor embere értette a megalázó kivégzés üzenetét. Az aradi vértanúkat bitófára akarták felakasztani. Mindet. Megalázásként. Gróf Batthiány Lajosnak, mint grófnak járt volna az, hogy „kegyelemből” golyó általi halálra ítélik, de megtagadták tőle. Ezért a börtönben önkézével akart véget vetni életének. A rosszul sikerült öngyilkosság és a monarchia szándékával szembeálló orvos véleménye (mí szerint nem alkalmas akasztásra) miatt sortűz végzett

vele. De az üzenet a bitófa akart lenni.

Péter a Gecsemáné kertben kardot rántva harcolni akart Jézusért, még úgy is, hogy nyilvánvaló volt a katonák túlereje. Dicső halál lett volna. Krisztusért meghalni. S talán a római katonák szemében is megérdemelt volna némi elismerést. De a kereszt a megvetett bűnözők életének a vége. Mindenki által megvetett. A kor embere értette ezt. Te érted-e?

De miért pont kereszt?

Aki a mózesi törvényekkel szemben megbocsáthatatlan, halálra érdemlő bűnt követ el, azt kivitték a táboron kívülre megkövezni. Az újszövetség idején sem állt távol ez a néptől. A házasságtörő asszony Jézus közreműködésére éppen csak megmenekült, Pál apostol maga pedig csodával határos módon túlélte egy ilyen lincselést.

De ha Jézust „csak” megkövezték volna, akkor a Messiás halálát ez a forma zsidó vallási üggyé degradálta volna. Éppen ahogy Pilátus próbálta, akarta. Isten közepre tolt, mindenkinek az arcába, mindenki számára üzenetté formálta.

Világunk tele van Pilátushoz hasonló emberekkel, akik életterükből ki akarják tolni a keresztet, el akarják fordítani a fejüket. Te kívül tolod-e életed közepéből?

Akinek kifogása van, az mindig fog újabb válasz nélküli kérdéseket találni.

Akinek megváltója van, az életére a választ találja Kereszten.

Egyperces imádság

Szeretnénk Urunk, ha szólnál hozzánk. Hallható szóval, érthetően, szelíden.

Persze lehet, hogy ha hallanánk szavad, akkor éppen a tartalma nem tetszene.

Tulajdonképpen a problémánk abból fakad, hogy amit Te kínálsz, azt nem a legfontosabbnak gondoljuk.

Igen, Krisztusban megváltottál, és el azt gondoljuk, ezzel nincs más dolgunk, mint megjegyezni...

Látod, a legdrágábbak adod, s más után ácsingózunk

Ámen

Kedves Testvérek!

Olvasom, látom a világ híreit. Mindenki, mint egy rossz piacon kínálja a maga portékáját. Egymásra licitálva dicsérik azt, amit ők találtak ki, hogy becsaljanak, hogy becsapjanak. A világ semmit sem változott 1517 óta. Hiszen akkor is megvoltak azok, akik másokat elámítva kínálták a talmi árujukat, és most is. Akkor a például búcsúcédula volt a sláger, ma ezernyi más jól hangzó ideológia, amiből ki-ki saját kénye kedve szerint választhat. Elköltheti rá pénzét, ráépítheti az életét, és mint akkor ott régen, nem kap mást, mint egy ígéretet. Elintézte!

Csak tudjátok azért van egy különbség az akkori kor, és a ma között. Az, hogy a nagy kavalkádban ott volt egy Luther, aki ki merete mondani az igazságot: Isten nélkül semmit sem ér az élet. Rámutatott az önmegváltás mámorában élő akkori embereknek, hogy a megváltás már végbement. Nem pénzért, hanem ingyen, kegyelemből. Ezt megvenni nem lehet (Ap.Csel. 8:19-24), de elfogadni és megváltozni igen. A második különbség, hogy voltak emberek, akik mertek dönteni Jézus mellett, és elvetni a sok tévelygést, és keresni az Isten országát.

Ma nincs Luther, sem Kálvin, de Isten ad sok-sok templomot ahová betérhetsz, pl. az angyalföldibe, ahol lelkipásztorok, hitoktatók, hívő emberek elmondják ugyanazt a bizonyosságot, amit annak idején a nagy elődök mondtak. Hiszen az üzenet 2000 év óta nem változik. Csak rajtad múlik, hogy élsz-e ezzel a lehetőséggel, hogy a sok vargabetű után végre egyenesbe jöjjön az életed. Az idei reformációi ünnep erre akar vezetni mindenkit. Kijózanítani, felrázni, helyre tenni.

Ezért adta Isten kezébe ezt az újságot, hogy olvasd - mint annak idején Luther 95 pontját olvasták a wittenbergi templomba menők - és dönts az életed felől. Dönts, hogy kinek van igaza a pillanatnyi boldogságot áruló Tetzl Jánosoknak, vagy annak az Istennek, aki azt mondta, hogy úgy szereti e világot, hogy egyszülött Fiát adta érte. (Ján. 3:16).

Kinyitjuk a templomajtót, hogy beléphess minden vasárnap. Nyitjuk a lelkesi hivatal ajtaját a hétköznapokban, hogy ha van kérdésed, feltehesd. Beletettük ebbe az újságba is az alkalmainkat, (családi istentisztelet, reformáció ünnepe, adventi koszorú készítés, stresszmentes övezet stb.) hogy bekapcsolódhass azokba. Ott vagyunk az interneten, facebookon, hogy kapcsolatba léphess velünk. Mondd, mi kell még, hogy elhidd, hogy az Isten számon tart, hív, vár téged?

A reform nem azt jelenti, hogy megújítsunk valamit, ahogy ma tévesen használják, hanem hogy visszatérjünk, visszaforduljunk arra, amire teremtettünk Isten által: áldott, benne bízó, és az ő törvénye szerint élő emberré.

Ő eléd tette a választás lehetőségét, mit felelész?.

A találkozás reményében kívánom minden Olvasó életére Isten áldását.

Szeretettel:

2022 októberében

Szloboda József lelkipásztor

BARTAL ZSUZSANNA

Mi én nékem vigasztalásom!

Október vége, november eleje: Reformáció, halottak napja, halloween – látjuk, sok információ érkezik kapcsolatban bennünket is.

Újságunk tartalmában természetesen a reformáció csúcsosodik ki. Halottak napja – katolikus „ünnep”, szokás – a halloween-nek pedig Istenhez, a kereszténységhez semmi köze: sőt, én a halál kigúnyolását, nem komolyan vételét érzem ki belőle. Ami nem jó hozzáállás. Létezik, és fájdalmas, és igenis félünk tőle.

Vannak halottaink és veszteségeink nekünk is, ezért is számunk most erre is néhány gondolatot. Megfogalmazni, feldolgozni, és legfőképpen vigasztalni a másikat – a legnehezebb. Csetlünk, botlunk.

Szól hozzánk is: *„Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhassunk másokat minden nyomorúságban, azzal a vigasztalással, amellyel az Isten vigasztal minket.”* (II.Kor. 1: 3-4)

Zsigmond Maricát kértem meg, osszon meg velünk pár gondolatot abból, őt hogyan vigasztalta Isten. Nehéz és felkavaró volt neki is újból átgondolni. Fogadják szeretettel sorait:

„Az én vigasztalásom, hol emberi szavak, meghallgatások, sírások, simogató együtt érzést jelent!

11 évesen találkoztam először a gyász-érzéssel, Nagymamám elköltözködésekor.

Írányt adó máig is, álmában költözött el, még az esti imát itt töltötte a földön, ez ajándék (imameghhallgatás) volt a Mennyei Atyától! Irányító személyiség volt egy nagycsaládban, hiányába beleroppant a család.

19 évesen újra találkoztam egy másik fajta gyász-érzéssel, ami úgy jött, mint egy cunami. Vőlegényem katona volt, balesetben költözött el.

Ez minden elsöpört, jövőt, reményt, kilátást ...., beleestem egy lelki-testi kútba, mint József!

Bárki akart segíteni, nem tudott. Ott ültem, óriási fal vett körül. De egyszer csak jött egy hang....LÉTEZEM!!!!!!

Felvillant valami, hallottam hangját. Ki ez?????

Hát Jézus volt!!!!

Pedig hívő családban éltem.

Lelki fulladásból, a gyász sötét bugyrából, el-

kezdtém kimászni, elfogadtam őt megváltómnak, szabadítómnak, s kezdtem felállni, mászni kifelé, lépésről lépésre, engedtem: kötözze sebeimet, engedtem: szeressen, simogasson! Kijutottam a kútból, megtapasztaltam egy másik fajta gyászból kijönni.

1 év múlva találkoztam újra a gyásszal, de már Jézus Krisztussal a szívemben. Dédikém költözött el 98 évesen. Ő nagy munkása volt az Úrnak, őt hálával telt szívvel engedtem el. Bölcs keresztény volt, nagy tanító, amit ő is tett: az összetartás tűzön-vízen át! Átélt 2 háborút, 1 forradalmat. De az Igét ontotta magából. Óriási bizonyság nekem.

36 évesen Édesanyám költözött haza, egy újabb fájdalom zuhant rám, már családdal a hátam mögött. Akkor kértem Jézust: segíts, hogy feladatokat beteljesítek, hiszen 2,5 éves+5 hónapos babával karjaimban, férjem dolgozik éjjel nappal, nagyon fáj!!! Jött a hang, simogatás ismét, a SZÓ: »aki megsebesít, bekötözi sebedet«. Lassan haladva, engedtem: kötözze sebeimet.

Sajnos sokan elköltöztek a családban életemből. Gyermekeimet arra vezetem: az elköltözés létezik, s el kell fogadni, engedni a Mennyei Atyának, Ő gyógyítson fia által, hiszen ő tudja, mi az a meghalás ....

A reménység nem szégyenít meg, erőnk megújul, szárnyra kelünk, mint a sasok....

»Áldott az, aki az Úrban bíz, akinek az Úr a bizodalma... « (Jer.17.7)»

LATYÁK NOÉMI

GYIKFA élménybeszámoló

Október 2-án vasárnap délután 16 órától megszervezésre kerülő GYIKFA (Gyermekek Isten-Kapcsolatát Fejlesztő Alkalm) sikeresen, új élményekkel zárult. Az alkalmon résztvevő gyermekek két csapatban mérhették össze tudásukat a Mózes életének eseményei köré felépített, 2 fordulós kvíz játékunkban. 2 éves kortól, egészen a 15 éves korig jelen voltak gyermekek, fiatalok. A program egyik fele egy egyszerű feleletválasztós kvíz volt, majd előkerültek a különböző ízek, illatok, textúrák, hangok, melyek a bibliai történetekből szabadultak ki és várták, hogy az ifjúság megízlelje, meghallgassa vagy éppen kitapogassa és visszajuttassa azokat a megfelelő történetbe. A résztvevők kóstolhattak: „keserű vizet”, mézet, tejet. Öröm volt nézni izgatottságukat, ahogyan bekötött szemmel várták a megfejtésre váró tárgyakat. A GYIKFA végén közösen fogyaszthattuk el uzsonnánkat. Reméljük, hogy a gyermekeknek is legalább akkora élmény volt, mint az alkalmat szervező pedagógusoknak.

Találkozunk legközelebb is, a következő GYIKFA időpontban! Minden zenerajongót hívunk és várunk nagy szeretettel. „S ahol az emberi megismerés határait érzük, ott a zene még túlmutat rajtuk, olyan világba, melyet megismerni nem, csak sejteni lehet.” (Kodály Zoltán)

Családi délután - Gyikfa és női-férfi kör egyben

Október 23.
vasárnap
16.00

STRESSZMENTES ÖVEZET

DR. LINDNER GYULA

Interjú Nagytiszteletű Máté Sándor Lelkész Úrral

- Az elmúlt másfél évben több alkalommal is tartott ná-lunk igehirdetést. Hogyan került kapcsolatba az angyal-földi református gyülekezettel?

Korábban feleségemmel együtt vidéken szolgá-lunk. Legutóbb 26 és fél évig a Felső-Kiskunságban, Szabadszálláson. 4 gyermekünket onnan bocsátottuk ki az önálló életbe, közülük egy szintén lelkész és Tiszakécskén szolgál. Feleségem 2 éve - élve a kedvező lehetőséggel - nyugdíjba vonult. Ekkor elköl-töttünk Szabadszállásról és angyalföldi lakosok lettünk. Nem kezdtünk el keresgél-ni lelkészek és gyülekezetek kö-zött, hanem bejelentkeztünk a Frangepán utcai gyülekezet-be, ahová területileg is tarto-zunk. Általában a reggel 8 órai istentiszteleten veszünk részt. Miután egyik vasárnap el-hangzott a hirdetések között, hogy a lelkész nő szülési sza-badságra ment és a beosztott lelkész töréses balesetet szen-vedett, mindez nyáron, hit-tantáborok idején, magam je-lentkeztem a lelkészi hivatal-ban szükség szerinti kiegészítő szolgálatra. Bár erre a gyüle-kezet nem volt rászorulva, de ettől kezdve egy-egy alkalommal hirdethetem Isten Igéjét a gyülekezetben.

- Úgy tudom, hogy tábori lelkészként szolgált. Mesélne erről?

Az átlagembernek/átlag hívőnek nagyon kevés infor-mációja van a tábori püspökség intézményéről, sőt, sokak számára talán az sem világos, hogy a magyar honvédség kötelékében református lelkészek is működnek.

Ha csak Kapisztrán János nevét említem, minden-ki beláthatja, hogy lelkészek mindig is voltak a katonák között. Maga a Protestáns Tábori Püspökség, mint had-seregen belüli intézmény, 100 éves múltra tekint visz-sza. Természetesen a proletárdiktatúra idején elsor-vadt, és a rendszerváltás után élesztették újra. Magam Szabadszálláson szolgálva kerültem be a tábori lelkészi ál-lományba. Ott akkor egy kiképző központ működött, aho-vá negyedévente érkezett több mint ezer újonc (még aktív sorkatonaság volt). A tábori lelkészi helyet azonban nem sikerült feltölteni. Ekkor kérleltek, hogy úgyis ott lakom, nem kell feladni a gyülekezeti szolgálatot, ketten vagyunk

ott amúgy is, menjek be hét közben a katonák közé. Aztán megmaradtam a rendszerben.

Amúgy a tábori lelkészi szolgálat három nagy ágra osz-lik: katolikus, protestáns (református és evangélikus), valamint zsidó felekezetű lelkészek alkalmazásával. A Protestáns Tábori Püspökség állományában 14-en szolgál-lunk, 11 református és 3 evangélikus lelkész.

- Az elmúlt évtizedekben hol szolgált? Voltak megrázó é-lményei?

Gondolom a háború, a fegy-erek közelsége sokakat - gyakran nem hívő katonákat is - Isten felé fordít.

Tábori lelkészként Szabad-szálláson kezdtem, majd né-hány évig alföldi esperes vol-tam Szentes helyőrségből. Onnan jöttem fel Budapestre, ahol 15 éve a püspöki titkári feladatokat látom el. Három alkalommal voltam féléves külszolgálaton. Ezek közül a legemlékezetesebb az iraki misszió volt. Arra nagyon il-llett az, amit valaki így mon-dott: „zuhanó repülőgépen

nincs ateista”. Akkor ott a magyar katonák szállítási felada-tokat végeztek. Vajon melyik civil fuvarozási cég alkalmazottai várnák el a menedzsmanttól, hogy lelkész bocsás-sa útra őket? Irakban kérték a katonák, hogy minden kon-voj indulása előtt a lelkész imádkozzon értük. Így minden indulás előtt, amikor az utolsó eligazításra felállt a feladat végrehajtására kijelölt állomány, meghallgatták a legújabb információkat, az orvos ellenőrizte, hogy alkalmas-e min-denki a szolgálatra, végül előállt a lelkész és mondott egy rövid bátorító Igét és imádkozott Isten megsegítő áldásá-ért. Majd beültek a járművekbe és indultak. Abban a fél-évben Isten segítségével minden magyar katona épség-ben visszatért a táborba.

De hogy mennyire nem csak keresztyén máz volt ez az imádság, azt jól jelzi az egyik este visszahallott történet. A híradó autókön mindig szolgálatban volt valaki. Akkor is, amikor az indulás előtti eligazítás és lelkészi imádság folyt. Amikor a társak visszatértek a híradó kocsijához, látják, hogy társuk könnyezik. Mi a baj? - kérdezték. Nem voltam ott, amikor az atya imádkozott! - szólt a válasz. Gyere, akkor

imádkozzunk most mi! És így az a két katona, akik egyike sem volt különösebben vallásos, ott a híradó kocsiban összeszukulcsolt kézzel ismételték el saját szavaikkal, amiket az „atya” imádkozott.

- Van különbség a mondanivalóban, ha katonáknak beszél Isten dolgairól, vagy ha vasárnap tart igehirdetést civileknek? Más érinti meg egy katona lelkét a külföldi misszió során, és más azt, aki vasárnapról vasárnapra beül a templomba?

Lényegi különbség a kétféle igehirdetés között nincs. Az evangélium ugyanaz. De lényeges különbség van az időkezetekben. A templomban megszoktuk, hogy van a lelkésznek minimum 20 perce, vagy akár fél órája is, hogy kifejtse gondolatait. A katonák között ez jóval feszesebb. Egy-egy ünnepségen sokszor 2 percbe sűrítve kell (lehet) evangéliumot szólni. Ezek egy-két mondatos, roppant átgondolt, igen lényegre törő rövid beszédek. Többre sem idő, sem lehetőség. Volt rá példa: valaki egy kicsit tágítani akarta

az időkorlátokat. Mi lett az eredménye? Többet abban a helyőrségben nem kapott szót. De vannak hagyományosnak mondható istentiszteleti alkalmaink is, ami legfeljebb abban különbözik egy gyülekezeti alkalomtól, hogy java részt katonák ülnek a padokban.

- Tábori lelkészként egyszerre az egyházi és a katonai hierarchia része. A krisztusi parancsolatok mellett tehát emberi utasításoknak is meg kell felelnie. Nem okoz ez olykor ellentmondásos helyzeteket?

Amikor valaki katona lett, élete része lett az előjáróinak való engedelmesség, ami a napi életet illeti. Lelki téren és lelkipásztori szolgálatban azonban a szakmai előjáró a tábori püspök, saját egyháza és saját egyházi törvényei. Ezt hívjuk kettős jogállásnak. Meg kell felelni a katonai regulának éppúgy, mint az egyházi előírásoknak. Hogy a kettő valahol ütközik-e? Nem feltétlenül, ha jól alkalmazzuk Jézus iránymutatását: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené.

SZLOBODA JÓZSEF

Reformáció - fiatalok kérdéseinek keresztüzében

Rendhagyó ifjúsági órán a reformációval kapcsolatban, a következő kérdések hangzottak el Esperes Úr felé:

„A reformációban nagyon fontosnak tartottuk a megújulásra való képességet. Szakítottunk olyan hagyományokkal és gyakorlatokkal, amik elfordítottak minket Istentől. Nem lehet, hogy most is el kellene gondolkodnunk azon, hogy ismét vannak olyan hagyományok és gyakorlatok, amik már csak hagyomány voltak miatt vannak benne a dogmatikánkban, és nem azért, mert azok tényleg Istenhez vezetnek minket?”

A református dogmatika vallja a folytonos megújulást. Jelenleg nem kell felfedeznünk a spanyol viaszt, hiszen az alapok, a Sola Scriptura (Egyedül a Szentírás) megvannak, hanem a ma nyelvére kellene lefordítanunk. Most nem pusztán a megújulás a kérdés, és a nyelvezet. Fontos a befogadás is.

„A reformációban mi volt a legerősebb?”

Az isteni indíttatás, amely Luthert bátorrá tette a 95 tétel kiszögezésére, a második, hogy a polgárságban felmerült mind a kulturális, mind a hitbeli továbblépésre az igény, amely táptalajt biztosított a reformáció terjedésének. Mindezt segítette a könyvnyomtatás, amely a Biblia elterjedésének, s ezáltal megismerésének adott lehetőséget.

„A reformációtól több ízben végig lehetett követni, hogy a református egyház fontos szerepet vállalt a magyar kultúra szerveződésében, a magyar polgárság fenntartásában, és a magyar értelmiség kinevelésében. Folytat-e ma ilyen, vagy ehhez hasonló munkát az egyház?”

A kezdetektől fontos volt az írásbeliség; az írásbeliséghez fontos a tanulás. A tanítás nem mellékszöveg volt, hanem része a reformációnak. 1945 után viszont elvették az összes iskolánkat. Egyedül a Debreceni Kollégium és Budapesten a teológia maradt meg. 89 után újravettük. Már ismét van bölcsődénk és egyetemünk is, de ez még mindig nem ugyanaz, mint ami akkor régen volt. Van az oktatás, és igyekszünk mindenhol megjeleníteni. De 40 év kiesését nem tudjuk egyik napról a másikra pótolni. De hisszük, hogy a felnövekvő generációból ugyanolyan híres és ismert emberek lesznek, mint akik az elmúlt 400 évben éltek.

„Ahol a reformáció megjelent, ott elindult egy gazdasági fejlődés. Melyik volt előbb?”

Genf akkor indult el gazdasági fejlődésnek, amikor Kálvin megjelent, bár maga nem volt közvetlen részese ennek, de az általa hozott gondolkodás nyomán mondhatjuk, hogy a kapitalizmus, amit ma látunk, az protestáns alapú. Az öngondoskodás felelősségét a protestanizmus hozta

meg, azáltal, hogy megerősítette a saját felelősségemet magamért illetve azért a társadalomért, amelyben élek. Mára viszont sajnos elszakadt a protestantizmus és a kapitalizmus egymástól, mivel a ma embere nem számol Istennel.

„Mindenféleképpen szükség van a egyháznak egy hierarchiára, hogy működjön? Ezt a katolikusoktól vettük át? Vagy a rend és a rendszer miatt van rá szükség?”

Magyarország egy speciális ebben a tekintetben. Mo-n azért alakult ki, mert amikor tárgyalni kellett általában Bécsben; nem mehetett fel az összes lelkész, hanem képviselőket küldtek. A későbbiek során belőlük kvázi egyházi vezetők lettek. A mai rendszer a kiegyezés után alakult. Mert szerepelt, hogy a protestáns egyháznak joga van vagyokra, támogatásra és püspökei automatikus tagjai a felsőháznak. Magyarországon a református egyház a mohácsi vésztől kezdett megerősödni. De egész a Kiegyezésig, nem volt hierarchia. Az ún. képviselőknek nem volt hatalmuk. A Kiegyezés után viszont a struktúra elindult. A mai világ viszont megköveteli a szervezeti működést, így ezt már „szétverni” nem lehet. Ma szükség van püspökségre

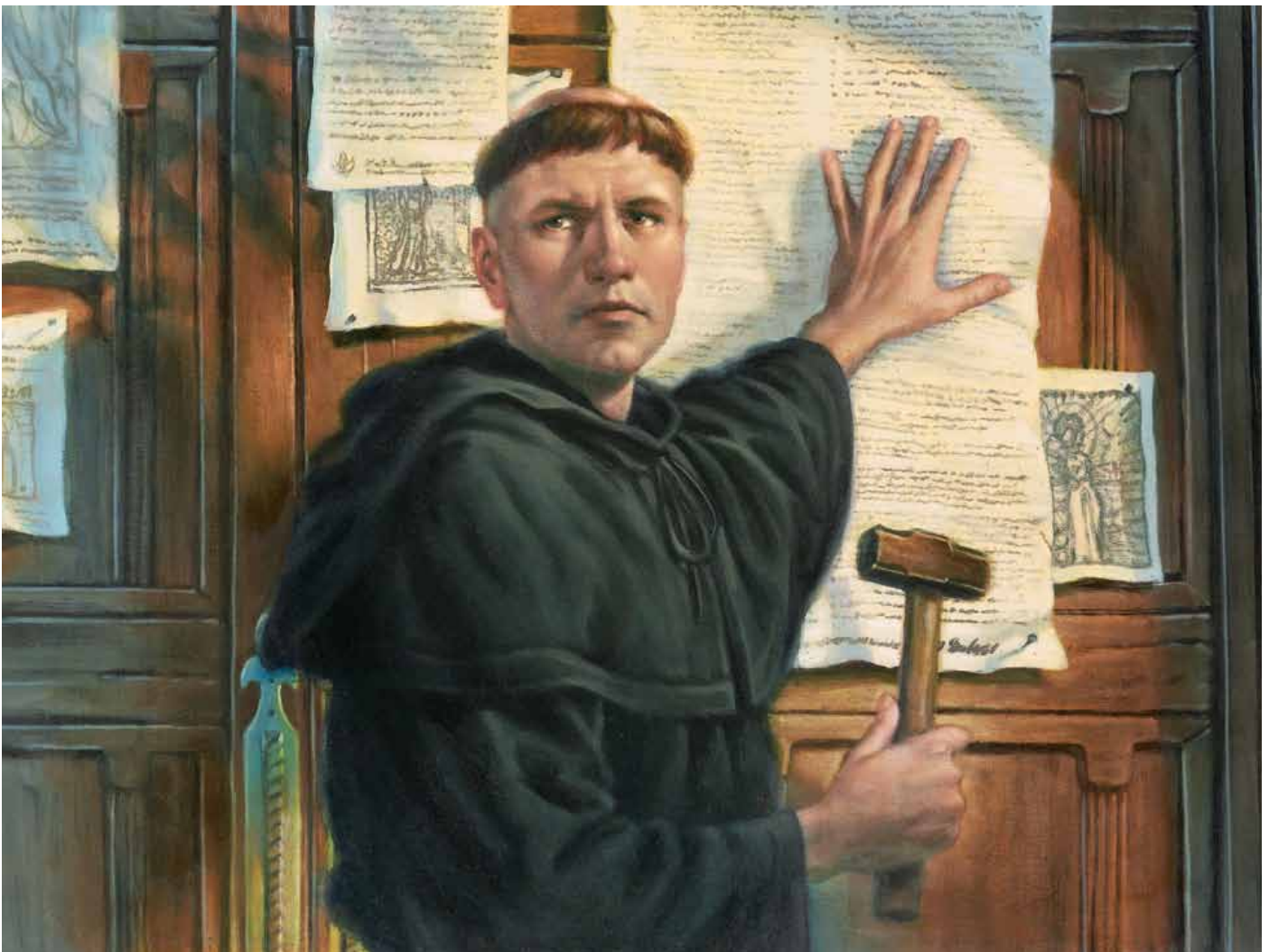
– a milyensége már más kérdés. ... Hogy kire szavazunk: az a hívő gyülekezet felelőssége.

Egyre nagyobb a széthúzás keresztény és keresztény között; sorba jönnek létre a kisegyházak. Ez probléma?”

Probléma. A széthúzással nem tudunk mit kezdeni. Az internet világa, és a globalizmus hozza ezt. Több mint 400 irányzat volt bejegyezve egyháznak Magyarországon. A „színesedés” sajnos széthullást hoz. A református egyház soha nem mondja, hogy nálunk van a teljes igazság. De mindig kereste a többiekkel a közös hangot.

„A reformációnak volt olyan túlfutott hatása, aminek negatív hatása volt a társadalomra, emberekre?”

A magyar református egyházat is a világi trendek mindig megkísértették. Sajnos az egyházban mindig voltak irányzatok, amelyek ehhez akartak idomulni. Ilyen volt a felvilágosodás, a racionalizmus, pietizmus, vagy éppen a szolgálat teológiájának nevezett irányzatok. Ezek nem voltak önmagukban rossz gondolatok, azonban az egyházon belül az irányzatok elnyomták az egészséges Krisztusra figyelmet. Ez a kísértés ma is jelen van köztünk.

FÁBIÁN CSABA

Templomunk felújítása

Egyik dicsőítő énekünk szavával élve, hálatelt szívvel számolok be a gyülekezetnek arról a templomfelújítási folyamatról, aminek az elmúlt hetekben tanúi lehettünk.

„Nagy Istenem, ha nézem a világot
Mit alkotott Te szent »Legyen!« szavad;
Ha látom én sok millió alkotásod,
Kiket vezetsz és táplálsz egymagad
A szívem áld, és hála tölti be;
Mily nagy vagy Te, mily nagy vagy Te!”

Az elmúlt hónapokban templomunk olyan korszerűsítéskén esett át, ami az új épületeknél már elengedhetetlen műszaki tartalom.

Első körben a templom homlokzata újult meg. Itt egy 2 centiméteres hőszigetelés lett felrakva, amit egy fehér vakolat véd. A hőszigetelés, illetve a vakolat a templom külső falaira, illetve a toronyra is fel lett rakva. Ez nem csak hőszigetelés szempontjából volt fontos, hanem esztétikai szempontból is nagyon sokat tesz templomunk megjelenésében.

Habár alapvetően, egy építkezésnél nem ez szokott lenni a sorrend, az anyaghiány miatt, a falak szigetelése után következett a tető felújítása. A tető szerkezete nagyon jó állapotban volt, ezért ehhez nem kellett hozzányúlni, leszámítva néhány apró javítást. A tetőről a régi cserepeket eltávolították, majd az egész tető felületét tetőfóliával beborították be. Régen a tetők tetőfólia nélkül épültek, ezért a templomon sem volt tetőfólia. Ez nagy problémát jelentett, mikor egy viharban megsérült a tető, és az erős szél elmozdította a cserepeket. A tetőfólia ilyen esetben nagyon hasznos tud lenni, mivel rövid időre képes megvédeni a tető szerkezetét és a padlást az esetleges beázástól.

A tetőfólia lerakása után új lécek és cserepek kerültek a tetőre. Ezzel a tető olyan állapotba került, hogyha Isten is úgy akarja, még 50 évig védheti a templomot a csapadéktól.

A tető felújítása után következik majd a napkollektorok felrakása. A templomra egy 20 kilowattos napelem rendszer kerül fel-

szerezésre, amitől azt várjuk, hogy jelentősen csökkentse a templom energiaköltségét.

A fűtésrendszer egy nagy teljesítményű hőszivattyúval lesz megtámogatva, ami a padláson kap helyet. A hőszivattyú rásegít majd a fűtési időszakban a templom felfűtésére, így még hatékonyabban tudjuk majd a templomot melegen tartani a téli hónapokban.

Hála Istennek, a gyülekezet elöljáróinak és mindazoknak, akik megszervezték és felügyelték ezeket a munkálatokat, mellyel templomunk kívül-belül megújult.

A fejlesztés és felújítás eredményeképpen egy korszerű templom várja a híveket, ahol együtt tudjuk dicsérni és magasztalni Istent.

Az Úr legyen ezentúl is gyülekezetünk őriző pásztora!

Programok - a teljesség igénye nélkül

REFORMÁCIÓI CSALÁDI
ISTENTISZTELET

OKTÓBER 30.
VASÁRNAP 10 ÓRA

Sok szeretettel
várunk mindenkit!

Frangepán u. 43.
1139 Bp.

Bp.-Angyalföldi Református Egyházközség
www.frangepan.hu
1139 Bp.
1139 Bp. Frangepán u. 43.

BUDAPEST ANGYALFÖLDI
REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG

BABA-MAMA KLUB
TANÁCSADÁSSAL

A beszélgetéseket vezeti:
Dr. Szabó Eleonóra

Csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos,
házi gyermekorvos
IBCLC (nemzetközi laktációs
szaktanácsadó)

NOVEMBER 11.
PÉNTEK 9.30.

1139 Budapest, Frangepán utca 43.
www.frangepan.hu
Tel: 350-86-59
email: frangepan.diakonia@gmail.com

BUDAPEST ANGYALFÖLDI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG

ZENÉS
ISTENTISZTELET

NOVEMBER 20.
VASÁRNAP 17 ÓRA

1139 BP, FRANGEPÁN UTCA 43.
ISTENTISZTELET VÉGÉN SZERETETVENDEGSÉG

BELÉPÉS INGYENES

Bp.-Angyalföldi Református Egyházközség
www.frangepan.hu
1139 Bp.
1139 Bp. Frangepán u. 43.

Karácsonyi
KÖZÖS CSALÁDI
KOSZORÚKÉSZÍTÉS

NOVEMBER 26.
SZOMBAT 15-18

JELENTKEZÉS:
FRANGEPANHITTAN@GMAIL.COM